

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia lipca 2011 r.

**Prezydium Zarządu
Akademickiego
Związku Sportowego
Organizacja Środowiskowa
w Szczecinie**

LSZ-4101-05-01/2011
P/11/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Akademickim Związku Sportowym Organizacji Środowiskowej w Szczecinie (zwanym dalej AZS) kontrolę prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji ze środków publicznych na realizację zadań zleconych w latach 2009-2011 (do 30.04.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Prezydium Zarządu AZS niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania AZS w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W okresie objętym kontrolą AZS (nie posiadający statusu organizacji pożytku publicznego) spełniał ustawowe wymogi uprawniające do ubiegania się o realizację zadań publicznych. Zadania, na które AZS otrzymał środki od jednostek sektora finansów publicznych (dalej jsfp), mieściły się w jego statutowej działalności². AZS dysponował odpowiednimi zasobami kadrowymi i rzeczowymi, by zapewnić prawidłową realizację dotowanych zadań.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² określonej w KRS i w statucie Związku, zatwierdzonym przez Zarząd Główny AZS dnia 29.11.2007 r.

AZS realizował zadania statutowe w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, co odpowiadało sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³ (dalej udpp).

2. AZS od 1996 r. prowadził działalność gospodarczą, zgodnie z § 6 statutu. W statucie nie został jednak wskazany zakres tej działalności, a AZS nie został wpisany do rejestru przedsiębiorców. Kontrola wykazała, że AZS dopiero w lutym 2011 r. podjął działania zmierzające do uregulowania ww. kwestii (jednak okazały się bezskuteczne).

Zgodnie z art. 36 pkt 13 w związku z art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym⁴, osoby prawne wpisane do rejestru stowarzyszeń podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców, jeżeli wykonują działalność gospodarczą. Wniosek o wpis do rejestru powinien być złożony w terminie 7 dni od zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu.

3. W latach 2009-2011 (do 30.04.) AZS zawarł 32 umowy w sprawie wsparcia realizacji zadań publicznych na łączną kwotę 15.701.764 zł z 3 jsfp, tj.: Ministerstwem Sportu i Turystyki (Ministerstwem), Samorządem Województwa Zachodniopomorskiego (Samorządem Województwa) i Gminą Miastem Szczecin (Miastem Szczecin), z tego w 2009 r. na łączną kwotę 5.290.583 zł, w 2010 r. na łączną kwotę 5.534.181 zł oraz w 2011 r. (do 30.04.) na łączną kwotę 4.877.000 zł.

Badanie 9 (z 32) złożonych przez AZS ofert na realizację zadań publicznych (o łącznej wartości 5.228.388 zł) wykazało, że spełniały one wymogi określone w art. 14 udpp. Natomiast w 6 przypadkach oferty nie zawierały miar adekwatnych dla danego zadania (określonych w sposób mierzalny), co było niezgodne z pkt II.5 wzoru oferty określonego w rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r.⁵ i z dnia 15 grudnia 2010 r.⁶, natomiast przedstawione w sprawozdaniach końcowych rezultaty, osiągnięte w wyniku realizacji zadań, wykazano w miarach, których nie określono w ofertach.

4. Badania 275 dowodów księgowych na łączną kwotę 503.353,30 zł (stanowiącą 9,6% łącznej kwoty dotacji wykorzystanych, w ramach 8 umów objętych badaniem, na kwotę 5.213.388 zł) wykazały, że wszystkie badane dokumenty nie posiadały wskazania do jakiego

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536.

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.

⁵ w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264, poz. 2207), uchylone z dniem 18.01.2011 r.

⁶ w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczącej realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

miesiąca miały być ujęte w księgach rachunkowych, co było niezgodne z art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ (uor).

NIK negatywnie ocenia wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem części środków z dotacji przekazanych w 2009 r., na łączną kwotę 35.578,62 zł (stanowiącą 7,1% kwoty wydatków objętych badaniem), poprzez sfinansowanie wydatków poniesionych w okresie nieobjętym terminem realizacji zadania lub na wydatki niezwiązane z okresem realizacji zleconego zadania, z tego:

a) na kwotę 29.677,58 zł z dotacji przekazanych przez Samorząd Województwa na podstawie umów:

- nr WKEiS/III/SP/D/1/09 – w rozliczeniu z wykorzystania dotacji ujęto: kwotę 12.422,29 zł wynikającą z faktury nr 146/2009 opłaconej w dniu 14.01.2010 r., kwotę 10.450 zł stanowiącą wartość grupowego ubezpieczenia następstw niebezpiecznych wypadków w okresie od 1.01. do 10.04.2010 r. (polisę opłacono za okres od 11.04.2009 r. do 10.04.2010 r.) oraz kwotę 5.896,53 zł dotyczącą pochodnych od wynagrodzeń i ekwiwalentów sędziowskich za miesiąc grudzień, które zostały zapłacone w dniach 15. i 20.01.2010 r. (zgodnie z umową zadanie mogło być realizowane od 1.01. do 31.12.2009 r.),
- nr WKEiS/III/LJ/D/5/09 – w rozliczeniu końcowym dotacji ujęto pochodne od wynagrodzeń i ekwiwalentów sędziowskich za grudzień 2009 r. w łącznej kwocie 908,76 zł, opłacone w dniach 15. i 20.01.2010 r. (zgodnie z umową termin realizacji zadania określono od 1.01. do 31.12.2009 r.),

b) na kwotę 4.131,53 zł z dotacji przekazanej przez Ministerstwo na podstawie umowy nr 45/679/13/WOJ./DSKM/2009 oraz na kwotę 1.769,51 zł z dotacji przekazanej przez Miasto Szczecin na podstawie umowy nr WSiT/II/MŁ/5012/104/2009 CRU/09/0001816 – w rozliczeniach z wykorzystania tych dotacji ujęto pochodne od wynagrodzeń z grudnia 2010 r., opłacone w dniach 15. i 20.01.2010 r. (umowny termin wykorzystania środków: do 14.01.2010 r. z dotacji Ministerstwa i do 31.12.2009 r. z dotacji Miasta Szczecin).

Z ustaleń kontroli wynika, że AZS posiadał nadpłaty składek ZUS oraz zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, dokonane w okresie I-XI 2009 r., jednak w ocenie NIK te nadpłaty nie mogą zostać zaliczone na poczet ww. pochodnych od wynagrodzeń i ekwiwalentów sędziowskich za grudzień 2009 r., gdyż - jak potwierdzono w wyjaśnieniach złożo-

⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

nych w toku kontroli – pochodne od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2009 r. zostały faktycznie opłacone w wymaganych terminach, tj. 15. i 20.01.2010 r.

Stosownie do przepisów art. 145 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁸ (mających zastosowanie do rozliczania dotacji udzielonych w 2009 r.) dotacje udzielone z budżetu państwa oraz z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

5. AZS złożył sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadań publicznych (w badanym okresie) w terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie ze wzorami określonymi odpowiednio w powołanych rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej: z dnia 27 grudnia 2005 r. i z dnia 15 grudnia 2010 r.

W księgach rachunkowych AZS, w latach 2009-2011, wyodrębniono wydatki sfinansowane z otrzymanych dotacji w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych, zgodnie z art. 16 ust. 5 udpp. Jednakże NIK stwierdziła, że dane zawarte w 2 (z 8) sprawozdaniach z realizacji zadań i rozliczeniach z wykorzystania dotacji były niezgodne z ewidencją finansowo-księgową AZS. W rozliczeniu umowy nr WKEiS/III/ŁJ/D/2/10 zawyżono w ewidencji łączną kwotę wydatków poniesionych na realizację zadania o 180.000 zł, a w rozliczeniu umowy nr WSiT/II/MŁ/5012/104/2009 CRU/09/0001816 o 106.465,45 zł.

6. NIK negatywnie ocenia niedostosowanie Polityki rachunkowości AZS, zatwierdzonej (1.01.2009 r.) przez Wiceprezesa Urzędującego, do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 uor. Kontrola wykazała, że AZS prowadził dwie księgi rachunkowe w ramach prowadzonej działalności. Jedną prowadzoną na podstawie określonego w Polityce rachunkowości zakładowego planu kont i programu finansowo-księgowego PROGMAN oraz drugą (poza siedzibą AZS), na podstawie innego planu kont przy pomocy programu finansowo-księgowego LESTER, co nie zostało wskazane w obowiązujących zasadach rachunkowości. AZS sporządzał dwa osobne bilanse na podstawie prowadzonych ksiąg, które następnie zestawiano w zbiorczy bilans z działalności AZS (bez przenoszenia zapisów księgowych z dwóch faktycznie użytkowanych systemów finansowo-księgowych do jednego), co było niezgodne z art. 24 i art. 46 ust. 1 uor oraz obowiązującą Polityką rachunkowości.

W związku z uzyskaniem dotacji na realizację zadania publicznego AZS był zobowiązany do prowadzenia rachunkowości zgodnie z uor - stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 7. Przepisy te stanowią, że ustawę o rachunkowości stosuje się do jednostek mających siedzibę lub miejsce

⁸ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Zwrot właściwym organom administracji publicznej kwot dotacji wydatkowanych niezgodnie z umowami w łącznej kwocie 35.578,62 zł wraz z należnymi odsetkami.*
2. *Wykazywanie w sprawozdaniach przedkładanych dotującym danych o wykorzystaniu dotacji wynikających z ewidencji księgowej oraz rezultatów realizowanych zadań w takich samych miarach jak zapisano w ofertach ich realizacji.*
3. *Dostosowanie zasad rachunkowości do wymogów wynikających z przepisów prawa w związku z realizacją zadań zleconych, finansowanych ze środków publicznych.*
4. *Rozliczanie dotacji na podstawie dowodów księgowych odnoszących się do zakresu rzeczowego stanowiącego przedmiot umowy.*
5. *Dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w Krajowym Rejestrze Sądowym.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Prezydium Zarządu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Prezydium Zarządu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.